

Nieuwe waardering van tijd: Implicatie voor reizigersgedrag, - modellen en beleid

Jan Veldhuis
SEO Economisch Onderzoek

www.seo.nl - secretariaat@seo.nl - +31 20 525 1630

seo economic research

Airneth Seminar

Den Haag, 25 september 2012

Agenda

- **Wat zijn de nieuwe inzichten ?**
- **Hoeveel verschillen ze van de oude?**
- **Leidt dat tot andere modellering keuzegedrag ?**
- **Effecten voor bestaand beleid**
- **Hoe kunnen we “betrouwbaarheid” in het gedragsmodel onderbrengen ?**
- **Is er nog een onderscheid in marktsegment ?**
- **Zijn er verschillende soorten van tijd (reizen, overstappen ..) ?**

Nieuwe inzichten waarde reistijd (VoT)

Waardering per uur reistijd (in €)

	oud	nieuw	% mutatie
Vervoer over land	€ 6 tot € 20	€ 6 tot € 20	0 tot 20 %
Luchtvaart: niet zakelijk	€ 24	€ 47	96 %
Luchtvaart: zakelijk	€ 52	€ 86	65 %

- Grote verschillen tussen land en lucht,...
- die nóg groter zijn geworden (of werden ze eerder onderschat ?)
- Sterke toename niet zakelijk luchtvervoer contra-intuïtief ?
- Gezien belangrijke veranderingen in inkomensverdeling van dat segment

Implicaties van verschil tussen marktsegment voor keuzegedrag en modellering daarvan

■ Direct / indirect vliegen

- Hoge waardering van reistijd in zakelijk segment
- Voorkeur voor direct vliegen
- Transferverkeer is dus “marginaal” segment
- Kruissubsidie tussen OD en transfer

■ Keuze luchthaven in achterland

- Hogere bereidheid niet-zakelijk segment om verder te reizen voor lage tarieven
- LCC's hebben daarop ingespeeld
- Grote catchment areas in niet-zakelijk segment
- Gunstig voor LCC-bases in “periferie” (bijvoorbeeld EIN)

Implicaties van grotere verschil tussen marktsegment voor keuzegedrag en modellering daarvan

■ Direct / indirect vliegen

- Nóg meer passagiers reizen direct
- Transferverkeer nóg marginaler en nóg meer kruissubsidie
- Minder volume op hubs (maar nog wel groei)
- Ook voor Schiphol met relatief veel transferverkeer in kleine markten, waarvoor direct reizen geen alternatief is ?

Implicaties van grotere verschil tussen marktsegment voor keuzegedrag en modellering daarvan (2)

- **Keuze luchthavens in achterland**
 - Lagere bereidheid in niet-zakelijk segment om over langere afstanden over land te reizen
 - Randstad kiest toch weer voor AMS en minder voor EIN /LEY
 - Potentiële bedreiging voor LCC's en hun perifere bases
 - Tenzij nóg lagere vliegtarieven van LCC's om hogere kosten voor- en natransport te compenseren
 - Implicatie voor “uitplaatsing” naar EIN /LEY ?

Waarde van “betrouwbaarheid” (VoR)

- In modellen potentiële overschatting van aantrekkelijkheid van indirecte verbindingen met overstaptijd, die dicht bij “*minimum connecting time*” liggen
- Kans op missen aansluiting is aanwezig met significant hogere kosten
- Hoe groot is die kans ?
- Hoe hoog zijn die kosten ?

Modellering van waarde van “betrouwbaarheid” (VoR)

- Kansverdeling van aankomsttijd van aankomende vluchten
- Kansverdeling van vertrektijd van vertrekkende vluchten
- Afleiden van kans op missen aansluiting
- Kosten zijn afhankelijk van aantal verbindingen (en verdeling over tijd van de dag) in betreffende markt

Waardering reistijd voor welke marktsegmenten ?

- **Nederlandse passagiers ?**
- **Passagiers op Schiphol ?**
- **Overschatting VoT's van segmenten uit ontwikkelingslanden ?**
- **Wat weerspiegelt VoT eigenlijk ?**
 - Zakelijk segment: wat is “productie” per uur
 - Niet-zakelijk segment: wat is de waarde van een uur vrije tijd ?
- **Zijn VoT's dus anders voor buitenlanders en buitenlandse luchthavens ?**

Productief maken van reistijd

- **In sommige gevallen kan reistijd productief worden gemaakt**
- **Zakelijk segment:**
 - Tijdens (lange) vliegreizen
 - VoT afhankelijk van vliegafstand ?
 - VoT voor overstappen en voor- en natransport tijd hoger
- **Niet zakelijk segment**
 - Is reistijd ook vrije tijd ?
 - Ook in niet-zakelijk segment VoT in voor- en natransport hoger

Conclusies

- **Meer vragen dan antwoorden**
- **Belangrijke beleidsimplicatie voor...**
 - Belang hubs en dus capaciteitsontwikkeling daarvan
 - Selectiviteit en uitplaatsing
 - Compensatie bij vertragingen